

Ouderschap. Zowel een stuwende kracht als een stoorzender in desistanceproces van delinquenten.

Bachelorproef neergelegd tot het behalen van
de graad van Bachelor in de Criminologische Wetenschappen
door 01709374 Rogiers Summer

Academiejaar 2019-2020

Promotor : Wendy De Bondt

Aantal woorden: 7660

Inhoudsopgave

1. Inleiding	- 4 -
1.1 <i>Probleemstelling</i>	- 4 -
1.2 <i>Criminologische relevantie</i>	- 5 -
1.2 <i>Methodologie</i>	- 6 -
2. Desistance	- 8 -
2.1 <i>Het begrip</i>	- 8 -
2.2 <i>Eigen definitie</i>	- 8 -
2.3 <i>Het proces van desistance</i>	- 9 -
3. De Glueck's	- 10 -
3.1 <i>De maturatietheorie</i>	- 10 -
3.2 <i>Een kritische blik</i>	- 11 -
4. De invloedrijke desistance-theorieën na de Glueck's	- 12 -
4.1 <i>statische versus dynamische</i>	- 12 -
4.2 <i>De general theory of crime</i>	- 12 -
4.3 <i>De duale-taxonomie theorie</i>	- 13 -
4.4 <i>Het redemption script van Maruna</i>	- 14 -
4.5 <i>De interactionele theorie</i>	- 16 -
4.6 <i>De leeftijdsgebonden informele controletheorie</i>	- 17 -
5. Rehabilitatie	- 19 -
5.1 <i>Poging tot defininiëring</i>	- 19 -
5.2 <i>Het proces van aanvaarding</i>	- 19 -
5.3 <i>Conclusie</i>	- 19 -

6. Transities	- 20 -
6.1 <i>Het effect van keerpunten</i>	- 20 -
6.2 <i>Conclusie</i>	- 20 -
7. Ouderschap	- 21 -
7.1 <i>De invloed van kinderen</i>	- 21 -
7.2 <i>De traditionele rollen</i>	- 22 -
7.3 <i>Het belang van de band tussen de ouder en het kind</i>	- 22 -
7.4 <i>Ouderschap en alcoholconsumptie</i>	- 22 -
7.5 <i>Conclusie</i>	- 23 -
8. De relatie tussen ouderschap en desistance	- 24 -
8.1 <i>De onzekerheid over het effect</i>	- 24 -
8.2 <i>Een nieuwe identiteit</i>	- 25 -
8.3 <i>Het proces in Amerika</i>	- 26 -
8.4 <i>Het effect op bendeleden</i>	- 26 -
8.5 <i>Moederschap en desistance</i>	- 28 -
8.6 <i>Conclusie</i>	- 29 -
9. Besluit	- 31 -
10. Bibliografie	- 33 -

1. Inleiding

1.1 Probleemstelling

Deze bachelorproef zal een antwoord formuleren op de vraag welke rol ouderschap heeft in het desistanceproces van delinquenten. De bachelorproef zal twee concepten combineren, namelijk desistance en ouderschap. Desistance is het proces waarbij een delinquent zijn criminele carrière geleidelijk aan stopzet (Farral & Calverley, 2006). Het onderzoek naar dit proces kent de afgelopen dertig jaar een positieve evolutie, waarbij er steeds meer informatie beschikbaar is over de beweegredenen van delinquenten in verband met het stoppen van hun criminele carrière (Farral & Calverley, 2006). Deze bachelorproef focust zich op secundaire desistance, hetgeen wezenlijk verschilt van primaire desistance. Daar waar primaire desistance verband houdt met een tijdelijke stopzetting van het plegen van delicten door delinquenten, gaat secundaire desistance gepaard met een permanente stopzetting van dat criminele gedrag (Farral & Calverley, 2006).

Het krijgen van een kind heeft een grote impact op het leven van ouders. Amerikaans onderzoek heeft aangetoond dat de samenleving heel wat verwachtingen heeft ten aanzien van een man die vader wordt. De vader moet namelijk kunnen zorgen voor zijn kind door het financiële plaatje voldoende te dekken, daar waar de moeder instaat voor de zorg an sich. Er gaat een valkuil gepaard met de handelingen die verwacht worden van de ouders. In de meeste gevallen zijn de handelingen die iemand moet treffen op het moment dat ze moeder wordt reeds op voorhand gekend. Er heerst namelijk een algemene consensus die luidt dat de moeder de huishoudelijke taken op zich dient te nemen. Daartegenover staat dat zowel vaders als moeders onvoldoende rekening houden met het feit dat de vader zijn rol bestaat uit het opvullen van de de geldlade. Dit kan voor moeilijkheden zorgen wanneer een man op jonge leeftijd een zoon of dochter krijgt. Onvoldoende financiële mogelijkheden en werkloosheid zorgen voor spanningen bij de vader. (Roy, 2014)

Deze bachelorproef zal de link leggen tussen het desistanceproces en de ouder zijn van een kind. Onderzoeken omtrent dit onderwerp vertonen tegenstrijdige resultaten. Sommige verklaren dat ouderschap slechts een miniem tot geen effect heeft op het desistanceproces. Andere onderzoeken resulteren in een conclusie die luidt dat ouderschap leidt tot een vermindering van het criminele gedrag. De vraag stelt zich dus of ouderschap het desistanceproces eerder positief of negatief beïnvloedt. (Ziegler, Kuhl, Swisher, & Chavez, 2016)

1.2 Criminologische relevantie

De pioniers van het onderzoek naar de redenen waarom personen afstand nemen van hun criminele daden, zijn de Glueck's. Vaak aangehaalde redenen in reeds voltooide wetenschappelijke onderzoeken hebben betrekking op het verwerven van een job, het aangaan van een relatie en het krijgen van kinderen. Deze laatste transitie, namelijk het krijgen van kinderen, wordt van dichtbij onderzocht doorheen deze bachelorproef. Daarnaast heeft ook de Glueck-studie duidelijk gemaakt dat ouderschap een belangrijke motivator is als het gaat over het stopzetten van de criminele carrière. Een kind krijgen veroorzaakt namelijk in bepaalde gevallen een verandering van de eigen identiteit en meer sociale integratie wat leidt tot een daling van het crimineel gedrag. Toch zijn er gebeurtenissen die erop wijzen dat het krijgen van een kind gepaard gaat met een toename van crimineel gedrag door stress en het financiële draagvlak. (van t'Hoff-de Goede, Blokland, & Nieuwbeerta , 2011)

Susanne van 't Hoff-de Goede en Arjan Blokland hebben reeds onderzoek gevoerd naar de link tussen ouderschap en crimineel gedrag. Het onderzoek toont aan dat het krijgen van een eerste kind enkel een impact heeft op de carrière van mannelijke delinquenten. Dit effect doet zich niet voor bij vrouwelijke delinquenten. De criminologische relevantie van het onderzoek dat deze bachelorproef uitvoert, ligt net in deze dubieuze resultaten van het effect dat het krijgen van een kind heeft op het desistanceproces van delinquenten. (van t'Hoff-de Goede, Blokland, & Nieuwbeerta , 2011)

1.2 Methodologie

Deze bachelorproef zal de onderzoeksvraag beantwoorden aan de hand van een meta-analyse op basis van systematische reviews. De resultaten uit verschillende onderzoeken zullen gecombineerd worden en op die manier leiden tot een grondig onderbouwde conclusie omtrent het effect dat ouderschap heeft op het desistanceproces van delinquenten (Pauwels, De meta-analyse op basis van systematische reviews, 2015).

Er circuleren enorm veel verschillende definities van het begrip desistance doorheen de verschillende onderzoeken rond desistance. De oorzaken voor het veelvoud aan definiëringen van het begrip zullen aangehaald worden. Op die manier wordt er inzicht verschaft in het belang van een duidelijke definitie. Aan de hand van een grondige literatuurstudie zal er finaal een eigen definiëring gehanteerd worden van desistance, die de basis vormt in deze bachelorproef.

Vervolgens zullen verschillende theorieën rond desistance aan bod komen. Er is geopteerd om slechts een aantal, weliswaar de belangrijkste voor deze literatuurstudie, nader toe te lichten. Deze theorieën vallen voornamelijk onder de levenslooptheorieën. De eerste theorie die aan bod zal komen is de duale taxonomie-theorie van Moffitt, waarin ze twee typologieën van regelovertreders aankaart en verklaart. Als tweede theorie wordt de general theory of crime van Gottfredson en Hirschi aangehaald. Zij vertrekken in deze theorie vanuit de gedachte dat de kans op het plegen van criminaliteit hoger is wanneer de band tussen een individu en de maatschappij afzwakt. Ten derde zal de theorie van Maruna worden onderzocht. Deze theorie behandelt de oorzaken die ervoor zorgen dat mensen stoppen met het plegen van crimineel gedrag. De vierde theorie is interactionele theorie van Terence Thornberry, die veronderstelt dat interacties tussen personen bepaalde gedragingen tot gevolg hebben. Tenslotte zal ook de leeftijdsgebonden informele controletheorie van Sampson en Laub, en de hernieuwde versie van die theorie aan bod komen. Zowel de initiële als de hernieuwde versie van de theorie stellen dat de banden van een individu met de maatschappij, de geneigtheid van een delinquent tot criminaliteit beïnvloeden. (Pauwels, Levenslooptheorieën, 2017)

Er zijn verschillende landen die zich toegespitst hebben op het desistance-onderzoek en het effect dat het krijgen van een kind op het proces heeft. Deze bachelorproef beperkt zich tot de onderzoeken die gevoerd zijn in België, Nederland, de Verenigde Staten van Amerika en in het Verenigd Koninkrijk. Deze beperking heeft uiteraard gevolgen voor de representativiteit van de literatuurstudie. Er moet daarom steeds voorzichtig worden omgesprongen met eventuele veralgemenende uitspraken.

2. Desistance

2.1 Het begrip

Een universele definitie van het begrip desistance is er niet. Desistance wordt steeds samengezien met 'persistence'. Er heerst een duidelijke twijfel bij onderzoekers in verband met de grens tussen beide begrippen. Wanneer wordt de grens getrokken opdat een delinquent de lijn zou overstappen van een persisterende regelovertreder naar een desisterende regelovertreder? Is de frequentie van het aantal misdrijven cruciaal of toch eerder de duur van de periode waarin iemand geen criminaliteit pleegt? Deze vragen leiden tot verschillende visies op de twee begrippen. (Laub & Sampson, Persistence or Desistance?, 2003)

2.2 Eigen definitie

Verschillende onderzoekers maken elk gebruik van een eigen definiëring. De definities verschillen voornamelijk in de duur van de periode waarin men geen delicten pleegt. De vraag rijst namelijk wanneer men kan spreken van een desisterende regelovertreder. Desistance en persistence vormen de twee uiteinden van een kamer, maar alles daartussen is de grijze zone. Die grijze zone weerspiegelt een fase waarin de delinquent tijdelijk een pauze inlast. Deze pauze kan leiden tot een permanente stopzetting, maar kan zich ook voltrekken in een nieuwe voorzetting. De afbakening van de 'criminaliteit-vrije' periode is dus van belang om een duidelijke definitie naar voor te kunnen schuiven. (Laub & Sampson, Persistence or Desistance?, 2003)

Aan de hand van een grondige literatuurstudie is ervoor gekozen om één definitie van het begrip te hanteren doorheen deze bachelorproef. Gezien de onzekerheid van het aantal jaren waarin een desister in die grijze zone verkeert alvorens er een definitieve stopzetting volgt van de criminele carrière, is besloten om desistance als een dynamisch begrip te hanteren. De definitie luidt: desistance is een proces waarbij een individu zich geleidelijk aan distantieert van criminaliteit.

2.3 Het proces van desistance

Desistance is een parcours dat veel obstakels kent. Het is plausibel dat het individu gedurende het proces een terugval heeft. Het individu zal bepaalde waarden en normen ontwikkelen die haaks staan op criminele waarden en normen. Ondanks die ontwikkeling kan de persoon moeilijkheden ervaren om die waarden en normen te uiten in de praktijk. Sommige delinquenten weten hoe gemakkelijk het is om geld te verdienen in een crimineel milieu. Dit zorgt ervoor dat, indien zij in financiële moeilijkheden zitten, de verleiding groot is om zich opnieuw bloot te stellen aan criminele handelingen. (Hart & van Ginneken, 2017)

Er zijn twee componenten die een belangrijke rol spelen in het desistanceproces. Enerzijds gaat het om een structurele component en anderzijds om een persoonlijke component. De persoonlijke component weerspiegelt de kracht van het individu om zelf beslissingen te nemen en keuzes te maken. De mate waarin die kracht aanwezig is bij een individu, verklaart voor een deel waarom hij/zij al dan niet een succesvol desistanceproces kent. De twee componenten moeten steeds tezamen bekeken worden om het verloop van het proces te kunnen verklaren. Veranderingen, zoals het aangaan van een huwelijk of het krijgen van kinderen, vloeien namelijk vaak voort uit eerdere cognitieve wijzigingen. (Hart & van Ginneken, 2017)

3. De Glueck's

3.1 De maturatietheorie

Het zijn Sheldon en Eleanor Glueck die het eerste baanbrekend onderzoek hebben gevoerd naar het desistanceproces van delinquenten. In hun theorie gaan ze uit van een 'maturational reform', hetgeen een proces weergeeft waarbij de delinquent op natuurlijke wijze desisteert. Externe factoren, zoals het verwerven van een job of het aangaan van een positieve relatie, spelen volgens hun redenering niet de hoofdrol in dit proces. De Glueck's veronderstellen dat de mens, naarmate hij ouder wordt, zal beseffen dat criminaliteit meer schaadt dan baat. Het ouder worden is een proces, waarbij niet iedereen op exact dezelfde leeftijd dat keerpunt bereikt. Daarnaast zullen er ook individuen zijn die de maturatie niet bereiken en dus het criminele pad blijven bewandelen. (Rocque, 2014)

Maturatie is een begrip dat vele ladingen dekt. Volgens de Glueck's vormen zowel de fysiologische als de affectieve capaciteit van een individu een onderdeel van het maturatieproces. Daarnaast bereikt een individu slechts die maturatie, wanneer hij/zij in staat is om op een gepaste manier te functioneren binnen de maatschappij. Het is dus niet enkel een externe invloed of de biologische groei die ervoor zorgt dat een persoon de maturatie bereikt. Het is de combinatie van al deze verschillende zaken die tot een succesvol proces leidt. (Rocque, 2014)

Hoewel de Glueck's concluderen dat niet iedereen tot de fase van maturatie komt en deze fase voor ieder individu op een ander tijdstip ingaat, impliceren ze dat het maturatieproces in de meeste gevallen opgaat. Naarmate individuen de volwassenheid bereiken, komen ze in contact met gunstige situaties. Het leven van een volwassene verloopt volgens een bepaalde structuur waarbij hij/zij vertoeft in een gezin en kan genieten van een gezonde werkomgeving. (Rocque, 2014)

De Glueck's gaan er dus van uit dat het leven van individuen een positieve wending neemt naarmate de volwassenheid nadert. Daarnaast merken de Glueck's op dat er een stijging te zien is in de mate aan zelfcontrole en toekomstvisie naarmate het individu ouder wordt. De cruciale periode ligt voor hen tussen de leeftijd van vijfentwintig en vijfendertig jaar. Sheldon en Eleanor Glueck menen dat individuen, die hun maturatie niet bereiken tussen deze leeftijden, een grote kans hebben om een criminele carrière op te bouwen. (Rocque, 2014)

3.2 Een kritische blik

De theorie van de Glueck's blijft niet van kritiek gevrijwaard. De meeste kritiek wordt geuit door Barbara Wootton. Ze pent neer dat de maturatietheorie louter een beschrijvende theorie is die geen enkele verklaring aankaart waarom iemand criminaliteit pleegt. Volgens Barbara Wootton beweren Sheldon en Eleanor Glueck alleen maar dat een desister zijn/haar maturatie bereikt. Toch is er een stroming die ingaat tegen de kritiek die onder andere Wootton levert. Deze stroming zet zich af tegen het tautologisch karakter dat aan de theorie wordt gegeven. De theorie beoogt namelijk maturatie en crimineel gedrag van elkaar te onderscheiden. Daarnaast levert de maturatietheorie heel wat kennis in het verloop van onder meer de criminologie en cognitieve psychologie die ervoor zorgt dat wij de gedragsverandering van volwassenen beter kunnen vatten. (Rocque, 2014)

4. De invloedrijke desistance-theorieën na de Glueck's

4.1 statische versus dynamische

Binnen de criminologie zijn er twee verschillende theoretische denkrichtingen ontstaan. Daar waar de ene denkrichting als statisch wordt beschouwd, kenmerkt de andere zich door het dynamisch uitgangspunt. De statische theorieën veronderstellen dat enkel gebeurtenissen in de vroege kindertijd een effect hebben op de ontwikkeling van delinquent gedrag. Gebeurtenissen in de puberteit of adolescentie zouden dus niet zorgen voor een verhoging of daling van de intensiteit van dit gedrag. Daartegenover plaatsen criminologen de dynamische theorieën. Deze theorieën verklaren dat gebeurtenissen gedurende de gehele levensloop van personen kunnen leiden tot een bepaalde drang om delicten te plegen. Deze drang ligt niet vast vanaf de vroege kindertijd, maar kan wijzigen naargelang de levensfase waarin een persoon zich bevindt. (van de Rakt, Ruiters, Nieuwbeerta, & de Graaf, 2009)

Statische theorieën spreken van 'population heterogeneity', daar waar dynamische theorieën het principe van 'state dependence' naar voor schuiven. Population heterogeneity vertegenwoordigt het idee dat er bij ieder individu een zekere waarschijnlijkheid is dat hij/zij een misdrijf zal plegen. State dependence wijst op het gegeven waarbij gebeurtenissen in het leven van personen een invloed hebben op de neiging tot het plegen van misdrijven. Doorheen deze bachelorproef zullen voornamelijk dynamische theorieën aan bod komen, waarbij externe gebeurtenissen een individu kunnen aanzetten tot het stellen van delinquent gedrag. (van de Rakt, Ruiters, Nieuwbeerta, & de Graaf, 2009)

4.2 De general theory of crime

De zelfcontroletheorie van Gottfredson en Hirschi past niet binnen de levensloopcriminologie. Deze theorie is een statische theorie die vertrekt van het idee dat ieder individu over een zekere mate van zelfcontrole beschikt. De mate van zelfcontrole bepaalt de kans op het plegen van criminaliteit, waarbij de individuen met een lage zelfcontrole meer geneigd zijn tot regelovertreding. Gottfredson en Hirschi halen een slechte opvoeding en een geringe socialisatie aan als oorzaken voor het hebben van een lage zelfcontrole. (Calverley & Farrall, 2006)

Deze theorie veronderstelt niet dat een geringe socialisatie een vaststaand gegeven is gedurende de levensloop van een persoon. Het kan namelijk zijn dat een individu tijdens de volwassenheid een betere socialisatie ontwikkelt waardoor hij/zij geleidelijk uit die criminaliteit deint. Socialisatie leidt namelijk tot een mindere mate van ongeremdheid, maar deze individuen blijven wel een lage zelfcontrole hebben in vergelijking met anderen.

Gottfredson en Hirschi veronderstellen dus dat een lage zelfcontrole aanleiding geeft tot het plegen van criminaliteit. Dit leidt tot de conclusie dat gebeurtenissen gedurende een latere levensfase weinig tot geen effect hebben op de intensiteit van de regelovertradingen die individuen met een lage zelfcontrole stellen. Deze conclusie bekomen Gottfredson en Hirschi, omdat de zelfcontrole een veel grotere invloed heeft op criminaliteit dan externe gebeurtenissen en de zelfcontrole van een individu reeds op zeer jonge leeftijd bepaald is. (Calverley & Farrall, 2006)

Een knelpunt in de redenering van Gottfredson en Hirschi doet zich voor inzake de verschillende delinquenten die na verloop van tijd stoppen met het plegen van criminaliteit. Zij gaan er namelijk van uit dat criminaliteit een stabiel gegeven is gedurende de levensloop wat haaks staat op het feit dat veel criminelen uiteindelijk een punt zetten achter hun criminele carrière. Gottfredson en Hirschi verklaren deze stopzetting door een daling van het aantal mogelijkheden om misdrijven te begaan. Deze conclusie heeft gezorgd voor verschillende debatten onder criminologen. (Calverley & Farrall, 2006)

4.3 De duale-taxonomie theorie

Binnen de levenslooptheorieën hebben criminologen dadertypologieën in het leven geroepen. De duale-taxonomie theorie van Terrie Moffitt schuift twee typologieën van regelovertraders naar voor, namelijk adolescentiegebonden en persisterende regelovertraders. Het zijn de adolescentiegebonden regelovertraders die de grootste groep van daders vertegenwoordigen. De persisterende daarentegen zijn slechts in kleine aantallen aanwezig en plegen reeds sinds de kindertijd tot de late volwassenheid verschillende vormen van criminaliteit. De adolescentiegebonden regelovertraders plegen slechts criminaliteit gedurende een bepaalde levensfase, namelijk de adolescentie. (Pauwels, Levenslooptheorieën, 2017)

Terrie Moffitt veronderstelt in haar theorie dat er twee verschillende oorzaken aanwezig zijn die regelovertrekend gedrag verklaren bij de persisterende en de adolescentiegebonden regelovertreeders. Zowel psychologische, biologische als sociale elementen zouden oorzaken zijn van criminaliteit gepleegd door de persisterende groep. Deze groep bevindt zich enerzijds vaak in omgevingen die crimineel gedrag uitlokken en anderzijds zoekt deze groep ook zelf die situaties op. Ze komen, mede door het in contact komen met de verleidelijke situaties, politie en justitie, vaak in een vicieuze cirkel van criminaliteit terecht. (Pauwels, Levenslooptheorieën, 2017)

Bij de andere groep spelen voornamelijk de sociale factoren een grote rol. Personen die zich in de overgangsfase naar de volwassenheid bevinden, willen die fase graag overslaan. Ze worden aanschouwd als onvolwassen terwijl ze zichzelf reeds beschouwen als volwassen personen. Deze discrepantie gaat gepaard met een verleiding om regelovertrekend gedrag te stellen. Dit gedrag kan leiden tot financiële mogelijkheden wat op zijn beurt gunstig is voor de autonomie waarnaar deze regelovertreeders verlangen. (Pauwels, Levenslooptheorieën, 2017)

Het desistanceproces van persisterende regelovertreeders zal vaak niet slagen. Deze regelovertreeders komen minder in aanraking met mogelijkheden om het criminele pad te verlaten, omwille van een gebrek aan vaardigheden en gebeurtenissen die hen in de juiste richting kunnen sturen. (Calverley & Farrall, 2006)

4.4 Het redemption script van Maruna

Maruna veronderstelt dat een succesvol desistanceproces te danken is aan een krachtig persoonlijk verhaal dat een ex-crimineel schetst. Dit verhaal vormt de oorzaak voor de verandering van de crimineel in een wetsgetrouwe burger. Dat persoonlijk verhaal wordt door Maruna 'een script' genoemd. Het script is voor de ex-delinquent een houvast op momenten dat de verleiding groot is om te hervallen in criminele gedragingen. Het script noemt namelijk alle redenen op waarom de persoon in kwestie is gestopt met het plegen van delicten. (Marsh, 2011)

Het vertellen van verhalen staat onder meer centraal in het programma van de Anonieme Alcoholisten. Aan de hand van verhalen die ex-delinquenten construeren, leren zij hun verleden te begrijpen. De verhalen zijn vaak een vervormde realiteit waarbij de psychologie een veel grotere rol speelt dan de waarheid. De constructie gaat namelijk gepaard met een heel aantal emoties waardoor de persoon in kwestie zich bewust wordt van bepaalde keerpunten. Die keerpunten leiden ertoe dat de desister steeds een volgende fase in zijn proces succesvol kan doorlopen. Het psychologische verhaal creëert waarden en normen die haaks staan op de waarden en normen die de delinquent voorop stelde. Door middel van het vertellen van zijn/haar verhaal aan lotgenoten, wordt de ex-delinquent steeds herinnerd aan die nieuwe waarden en normen. Dit is een belangrijk gegeven in het succesverhaal van een desister. (Marsh, 2011)

De kern waartoe Maruna wilt komen met zijn 'redemption script' is het ontwikkelen van een nieuw zelfbeeld. Slagen of falen, hangt af van de mate waarin de delinquent dat wetsgetrouwe zelfbeeld aanneemt. Maruna zijn gedachtengang verschilt van de redenering die de informele socialecontrole theorie volgt. Volgens deze theorie vormen externe gebeurtenissen zoals werkomstandigheden een belangrijke oorzaak voor het stoppen met regelovertrekend handelen. Maruna stelt dat die externe gebeurtenissen op zich niet voldoende zijn voor de verklaring van het stopzettingsproces. Hij veronderstelt dat die gebeurtenissen slechts een effect hebben als de regelovertreder zelf een innerlijke drijfveer heeft om niet langer in dat criminele milieu te vertoeven. (Pauwels, Levenslooptheorieën, 2017)

Concluderend kan gesteld worden dat het desistanceproces volgens Maruna slechts kan gerealiseerd worden, indien de desister erin slaagt een prosociale identiteit te ontwikkelen. Er moet dus weldegelijk een verandering optreden. De verandering houdt de overgang van een regelovertreder naar een wetsgetrouwe burger in. Deze overgang heeft twee componenten nodig om succesvol te zijn. Ten eerste betreft het de wilskracht van het individu om zichzelf te distantiëren van problematische relaties. Ten tweede heeft het individu een draagvlak nodig dat zijn/haar nieuwe identiteit ondersteunt. Indien de desister zich niet aanvaard voelt door de samenleving, zal het desistanceproces een hobbelig parcours kennen. (Pauwels, Levenslooptheorieën, 2017)

4.5 De interactionele theorie

Thornberry maakt drie belangrijke assumpties doorheen zijn theorie. Ten eerste stelt hij dat het van belang is om het regelovertrekend gedrag van een individu steeds in samenhang te zien met de levensfase waarin dat individu zich bevindt. De invloed die ouders hebben op een persoon verschilt in de kinderfase sterk van diezelfde invloed in de adolescentie. Wanneer ouders, die conventionele waarden en normen nastreven, een significante invloed hebben op het individu zal dit zich vaak uiten in een verminderde drang tot het plegen van criminaliteit. (Thornberry & Krohn, Interactional Theory, 2018)

Ten tweede vertrekt de interactionele theorie vanuit de gedachtengang dat interacties tussen personen leiden tot bepaalde gedragingen. Vanuit dit standpunt gaat het niet om de ontwikkeling van een individu tot een regelovertreder of conformist. Het zijn de interacties die bepalen in welke mate dat individu eerder geneigd zal zijn tot het overtreden of het naleven van wetten. Een persoon zal gedurende zijn leven interacties aangaan met de verschillende instituten waarmee hij in aanraking komt. Dit wil zeggen dat zowel ouders, leerkrachten, werkgevers en partners een invloed kunnen uitoefenen. (Thornberry, Toward an interactional theory of delinquency, 1987)

Ten derde legt de interactionele theorie de oorzaak van criminaliteit bij een vermindering van de band met verschillende instellingen. Die band zorgt namelijk voor interactionele processen die een individu, die geneigd is tot regelovertreding, ervan weerhoudt in het criminele milieu te belanden. Indien die interactionele processen wegvallen, wordt de drempel naar het overgaan tot criminele handelingen lager. Instellingen zoals een gezin of de school beperken het aantal gedragingen dat een individu kan stellen. Agressief gedrag wordt namelijk afgestraft binnen een schoolmilieu. (Thornberry, Toward an interactional theory of delinquency, 1987)

Tot slot veronderstelt Thornberry dat er een verband is tussen het aantal oorzaken, hun sterkte en de kans dat regelovertrekend gedrag zich zal uiten. Indien er meerdere oorzaken zijn, zullen diezelfde oorzaken hun effect onderling versterken. Dit leidt finaal tot een krachtige causale factor die de kans op criminaliteit in grote mate laat toenemen. (Thornberry & Krohn, Interactional Theory, 2018)

4.6 De leeftijdsgebonden informele controletheorie

Het uitgangspunt van deze theorie stelt dat er een causaal verband is tussen de mate waarin een individu banden heeft met de maatschappij en zijn/haar geneigdheid tot criminaliteit. Sampson en Laub veronderstellen dat een individu die sterke banden onderhoudt met de maatschappij, minder de neiging zal vertonen om criminaliteit te plegen. Deze banden worden gecreëerd door instellingen die een formele of informele controle uitoefenen op een individu. Sampson en Laub gaan ervan uit dat de aanwezigheid van die instellingen varieert gedurende de levensloop van een persoon. Het aangaan van een huwelijk en het krijgen van kinderen zijn keerpunten die ervoor zorgen dat individuen bindingen aangaan met nieuwe instellingen. (Laub, Rowan, & Sampson, *The Age-Graded Theory of Informal Social Control*, 2018)

Het aspect 'leeftijdsgebonden' verwijst naar het gegeven dat het soort bindingen van een individu verandert doorheen zijn/haar levensloop. In het begin van de levensloop vormen de ouders en de school de voornaamste bindingen. Vervolgens hevelt dit over naar banden met een partner, kinderen en het werk. Iedere soort binding draagt een specifieke controle met zich mee. Deze controle leidt ertoe dat individuen een pad gaan bewandelen dat verschilt van de criminele wandelroute, gezien de bindingen sociaal kapitaal met zich meebrengen. (Pauwels, *Levenslooptheorieën*, 2017)

Tien jaar na de publicatie van hun eerste theorie, stellen Sampson en Laub hun vernieuwde versie voor aan de hand van een nieuwe follow-up studie. De nieuwe theorie verzet zich tegen het idee dat het opgroeien in armoede of het hebben van een lage zelfcontrole, bepaalt hoe de gehele levensloop van een individu er zal uitzien. Sampson en Laub stellen dat er niet enkel op basis van gebeurtenissen in de kindertijd kan voorspeld worden welk pad een persoon zal bewandelen. Er moet volgens hen zowel oog zijn voor de kindertijd, de adolescentie, als voor de volwassenheid. Elke fase speelt een cruciale rol. (Laub & Sampson, *Diverging Pathways of Troubles Boys*, 2003)

De studie van Sampson en Laub leidt tot de conclusie dat de mate waarin een regelovertreder criminaliteit pleegt, ongeacht de intensiteit of duur van zijn/haar criminele carrière, daalt. Daarnaast resulteert hun studie in de vaststelling dat er enorm veel verschillen zijn in het moment waarop een individu zijn criminele piek bereikt. Sampson en Laub gaan dus in tegen het gegeven dat iemand zijn/haar criminele carrière kan voorspeld worden op basis van gebeurtenissen in de kindertijd. Daarentegen schuiven zij het idee naar voor dat de leeftijd van een individu een rechtstreeks effect heeft op het regelovertrekend gedrag van het individu in kwestie. (Sampson & Laub, 2005)

5. Rehabilitatie

5.1 Poging tot defininiëring

Theoretici duiden op het gegeven dat er een gebrek is aan een duidelijke definitie van het rehabilitatieproces. In meerdere theorieën wordt een poging gedaan om te beschrijven wat er werkt om een situatie te verkrijgen waarin iemand niet recidiveert. ‘Wat werkt’ wordt vaak omschreven als een toepasselijke behandeling waarbij het klinische en psychologische aspect niet mag ontbreken. Daarentegen wordt er niet meegedeeld hoe het proces van zo een behandeling zou moeten verlopen. Dit leidt in de praktijk tot onduidelijkheid bij velen over hoe de verschillende stappen van een interventie eruit moeten zien, opdat een delinquent zich succesvol kan re-integreren in de maatschappij. (Ward & Maruna, 2007)

5.2 Het proces van aanvaarding

Het merendeel van de delinquenten die in de gevangenis zit, mag op een bepaald moment die gevangenis verlaten. Wanneer ze dat doen, speelt de maatschappij een cruciale rol. Het desistanceproces slaagt niet in zijn opzet, als de samenleving een inclusie van de ex-gedetineerde tegenhoudt. Inclusie zorgt er namelijk voor dat de ex-gedetineerde sociale bindingen kan aangaan, die op hun beurt de kans op een geslaagd desistanceproces verhogen. De realiteit duidt op het trieste feit dat veertig procent van de vrijgelatenen binnen de drie jaar recidiveert in de Verenigde Staten. (McGuinn & Stephen, 2018)

5.3 Conclusie

Concluderend kan er gezegd worden dat er nood is aan een uitwerking van het verloop van een behandeling, die ervoor kan zorgen dat delinquenten niet recidiveren maar wel desisteren. Het volgende luik binnen deze bachelorproef zal het ouderschap als een vorm van behandeling opvatten. De vraag stelt zich of ouderschap een bepaalde invloed heeft op het desistanceproces van ex-delinquenten en of die invloed eerder op positieve of negatieve wijze dat desistanceproces beïnvloedt.

6. Transities

6.1 Het effect van keerpunten

Doorheen deze bachelorproef is er bewust voor gekozen om voornamelijk de theorieën die tot de levensloopcriminologie behoren, te bespreken. De levensloopcriminologie besteedt namelijk aandacht aan transities in het leven van een persoon, die een vermindering of stopzetting van het crimineel gedrag tot gevolg hebben. De voornaamste transities die dit effect bewerkstelligen zijn onder meer een job hebben, een relatie aangaan, in het huwelijksbootje stappen en kinderen krijgen. Het zijn stuk voor stuk evenementen die als keerpunten kunnen beschouwd worden in het leven van delinquenten. Maruna wijst, in zijn theorie rond het redemption script, ook op het belang van deze keerpunten. Zoals eerder vermeld zien Sampson en Laub deze transities als bindingen, die ervoor zorgen dat een individu minder snel geneigd zal zijn om regelovertredend gedrag te stellen. (van Erp, van der Geest, Huisman, & Verbruggen, 2011)

6.2 Conclusie

De levensloopcriminologie is een dynamische criminologie die desistance beschouwt als een proces. De kans op een succesverhaal hangt samen met de aanwezigheid van keerpunten in het leven van een ex-delinquent. Er moet steeds nagegaan worden of het keerpunt de stopzetting van iemand zijn/haar criminele carrière al dan niet voorafgaat. Indien een desister reeds is gestopt alvorens het keerpunt zich voordoet, is er geen sprake van een causaal verband tussen beide.

7. Ouderschap

7.1 De invloed van kinderen

Een onderzoek van Joeri Minnen en Ignace Glorieux toont aan dat het krijgen van kinderen een impact heeft op de dagelijkse tijdbesteding van een persoon. Kinderen zorgen er namelijk voor dat er tijd moet besteed worden aan huishoudelijke taken en opvoeding. De werklast van een ouder telt gemiddeld zes uur meer dan de werklast van een kinderloos individu. De zwaardere werklast heeft tot gevolg dat ouders minder tijd kunnen vrijmaken voor andere activiteiten. Criminaliteit kan deel uitmaken van één van die activiteiten. (Minnen & Glorieux, 2004)

Amerikaans onderzoek daarentegen wijst op de onduidelijkheid die er heerst over het effect dat kinderen hebben op hun ouders. Enerzijds wordt er aangehaald dat kinderen leiden tot minder vreugdevolle en meer boosaardige gevoelens bij de ouders. Anderzijds zouden sommige kinderen ervoor zorgen dat de ouders een betere mentale gezondheid kennen. Tot slot zeggen sommige onderzoeken dat kinderen geen impact hebben op hun ouders met betrekking tot de noden en angsten. (Nomaguchi & Milkie, 2003)

Knoester, Petts en Eggebeen hebben een onderzoek gevoerd naar de invloed die vaderschap kan hebben op de mate waarin een vader zich integreert in het sociale leven. Daarnaast hebben ze ook bestudeerd of het vaderschap het welzijn van een vader op een positieve of negatieve wijze beïnvloedt. Hun onderzoek toont aan dat er een regelmatig verband is tussen vaderschap en het welzijn van de vader. Dit verband is positief, waarbij een grote betrokkenheid van een man in zijn rol als vader leidt tot een significante stijging van zijn welvaart. (Knoester, Petts, & Eggebeen, 2007)

7.2 De traditionele rollen

In de probleemstelling van deze bachelorproef wordt aangehaald dat de vader dient in te staan voor het geld en de moeder verantwoordelijk is voor de zorg van het kind. Dit traditionele rollenpatroon is in de meeste gezinnen binnen onze Westerse samenleving niet langer van toepassing. Tegenwoordig hebben de meeste vrouwen een job die ze ook behouden nadat ze moeder zijn geworden. De financiële kost die gepaard gaat met het krijgen van kinderen komt dus op de schouders van beide ouders terecht. (Minnen & Glorieux, 2004)

7.3 Het belang van de band tussen de ouder en het kind

Een onderzoek dat Ganem en Agnew hebben gevoerd, geeft belangrijke resultaten weer. Het duidt op het feit dat de kwaliteit van de relatie tussen een ouder en het kind een significante invloed heeft op de mate waarin de ouder zichzelf blootstelt aan crimineel gedrag. Een hechte band tussen de ouder en het kind heeft namelijk tot gevolg dat de aanwezigheid van die ouder in het criminele milieu een sterke daling kent. Daarnaast is het effect dat een hechte band heeft sterker bij ouders die frequent betrokken zijn in het criminele milieu dan bij ouders die occasioneel regelovertrekend gedrag plegen. Deze resultaten gelden zowel voor vaders als voor moeders. (Kreager, Matsueda, & Erosheva, 2010)

7.4 Ouderschap en alcoholconsumptie

Een Britse studie toont aan dat ouderschap een verschillend effect kan hebben op de alcoholconsumptie van een persoon, naargelang de leeftijd waarop iemand een ouder wordt. Indien een persoon een kind krijgt in de jongvolwassenheid, heeft dat ouderschap tot gevolg dat er een significante daling is te merken in de alcoholconsumptie van de ouder. Volwassen ouders daarentegen kennen deze daling niet. Volwassen ouders krijgen te kampen met een hogere mate van alcoholconsumptie. (Little, Handley, Leuthe, & Chassin, 2009)

Daarnaast is er ook een verschil op te merken tussen moeders en vaders inzake de invloed van ouderschap op de mate waarin ze alcohol consumeren. Daar waar bij de volwassen vaders een duidelijke stijging van het alcoholgebruik te zien is, heeft het ouderschap op het alcoholgebruik van moeders een miniem effect. In de meeste gevallen vertonen moeders zowel voor als na het ouderschap dezelfde mate van alcoholconsumptie. (Little, Handley, Leuthe, & Chassin, 2009)

7.5 Conclusie

Kinderen zorgen voor een significante verandering in de levenswijze van een persoon. Vrijtijdbesteding moet plaats ruimen voor opvoedend werk. Daarnaast moeten zowel de vader als de moeder de hogere financiële kost die het kind met zich meedraagt, dekken. Deze veranderingen kunnen mogelijk een effect hebben op het desistanceproces. Vervolgens speelt de band tussen de ouder en het kind een grote rol. Hoe hechter die band, des te groter het verband is tussen ouderschap en criminele betrokkenheid. Tot slot heeft ouderschap bij jongvolwassen ouders een positieve invloed op de mate waarin ze alcohol consumeren.

8. De relatie tussen ouderschap en desistance

8.1 De onzekerheid over het effect

Onderzoek toont aan dat er onzekerheid heerst over het mogelijk effect dat ouderschap kan hebben op criminaliteit. Daar waar kwalitatieve studies erkennen dat ouderschap een zelfstandig effect heeft op het regeloverdend gedrag, stellen kwantitatieve onderzoeken de zelfstandigheid van dat effect eerder in twijfel. Die twijfel vloeit voort uit het feit dat het krijgen van kinderen en trouwen vaak twee opeenvolgende gebeurtenissen zijn. Hierdoor is het niet eenvoudig te bepalen of het trouwen eerder een zelfstandig effect heeft op het crimineel gedrag dan het krijgen van kinderen. Verschillende onderzoeken tonen namelijk aan dat recidivisten minder delicten plegen na het krijgen van een kind, maar dat deze daling van het aantal delicten versterkt wordt als ze daarnaast ook nog eens trouwen. Deze resultaten gelden hoofdzakelijk tijdens het jaar waarin het trouwen en het vaderschap plaatsvinden. (van t'Hoff-de Goede, Blokland, & Nieuwbeerta, 2011)

Daarnaast heerst er onduidelijkheid over het al dan niet positief effect dat ouderschap heeft. Enerzijds zorgt ouderschap voor een toename van sociale bindingen, die een vermindering van het regeloverdend gedrag tot gevolg heeft. Anderzijds legt het krijgen van kinderen een verhoogde financiële druk op de ouder, waardoor het verlangen naar het plegen van criminaliteit kan getriggerd worden. (van t'Hoff-de Goede, Blokland, & Nieuwbeerta, 2011)

Een studie van Graham en Bowling toont aan dat het effect dat ouderschap heeft verschillend is tussen vaders en moeders. Moeders verklaren dat het ouderschap een plotse daling van het regeloverdend gedrag tot gevolg heeft. Vaders daarentegen krijgen te kampen met een verhoogd gevoel van stress en een constante neiging om de brei te geven aan hun relatie. (Ganem & Agnew, 2007)

Verschillende landen hebben onderzoek gevoerd naar het verband tussen ouderschap en het desistanceproces. Het is opvallend dat de resultaten van de onderzoeken onderling verschillen. Amerikaanse onderzoeken resulteren vaak in de conclusie dat ouderschap kan leiden tot een verhoogde mate van stress bij de ouders. Die toenemende stress zorgt ervoor dat ouderschap mogelijks gepaard gaat met een sterkere betrokkenheid in het criminele milieu. In Finland daarentegen bevinden ouders zich in een geheel andere situatie. De Finse staat kenmerkt zich door een zekere vrijgevigheid, aangezien ze aanzienlijke uitkeringen geeft aan gezinnen met jonge kinderen. Die uitkeringen zorgen ervoor dat Finse ouders vaak niet te maken krijgen met een verhoogde financiële druk en een toenemende mate van stress. Dit vormt de voornaamste reden voor het feit dat Fins onderzoek verklaart dat ouderschap het desistanceproces op een gunstige manier beïnvloedt. Daarnaast is de positieve link tussen ouderschap en desistance nog sterker, als vaders een partnerrelatie hebben. (Savolainen, 2009)

8.2 Een nieuwe identiteit

De kern van de reeds eerder genoemde theorie van Maruna, draait om het nieuwe zelfbeeld dat de delinquent ontwikkelt. De ontwikkeling van dat zelfbeeld krijgt een boost door het ouderschap. De delinquent met criminele bindingen wordt een ouder die conventionele bindingen aangaat. Deze bindingen zorgen ervoor dat een delinquent terechtkomt op een pad met nieuwe waarden en normen, die haaks staan op de waarden en normen binnen de criminele leefwereld. De toegang tot de beëindiging van de criminele carrière wordt op deze manier meer zichtbaar. (van t'Hoff-de Goede, Blokland, & Nieuwbeerta, 2011)

8.3 Het proces in Amerika

De levensloopcriminologie besteedt in haar onderzoeken veel aandacht aan desistance. De studie van Maureen A. Pirog-Good voert hier onderzoek naar. Dit onderzoek stelt dat in Amerika een impliciet idee heerst van de volgorde waarin keerpunten moeten aanwezig zijn in het leven van individuen. Deze volgorde gaat van start met het afstuderen. Vervolgens dient iemand werk te vinden om nadien te trouwen. Het krijgen van kinderen vormt het laatste belangrijke keerpunt in de rij. Indien deze volgorde verstoord wordt, waarbij een individu eerst kinderen krijgt alvorens hij/zij afstudeert, neemt de kans toe dat er zich problemen voordoen. Vroeg ouderschap dat gepaard gaat met beperkte financiële middelen, omdat iemand nog studeert, kan namelijk criminaliteit in de hand werken. (Moloney, Hunt, Joe-Laidler, & MacKenzie, 2009)

8.4 Het effect op bendeleden

Onderzoek toont aan dat Amerikaanse bendeleden vaak op jonge leeftijd vader worden. Het milieu waarin bendeleden vertoeven vormt de voornaamste oorzaak voor dat vroege ouderschap. De vraag stelt zich of ouderschap een invloed heeft op de mate waarin iemand deelneemt aan het bendeleven. Het vaderschap kan hier een belangrijke keerpunt zijn waardoor een bendelid mogelijks afstand neemt van dit criminele milieu. Zoals Sampson en Laub in hun leeftijdsgebonden informele controletheorie vermelden, kan dit keerpunt ervoor zorgen dat het bendelid banden creëert met nieuwe conventionele instellingen. (Moloney, Hunt, Joe-Laidler, & MacKenzie, 2009)

Vroeger gaven studies weer dat het bendeleven voornamelijk bestond uit jeugdige delinquenten en dat die delinquenten zich geleidelijk aan distantieerden van dit milieu naarmate ze volwassen werden. Vandaag de dag blijkt dat dit proces niet langer geldig is in Amerika, gezien het gebrek aan kansen die ervoor zorgen dat een individu dit milieu kan verlaten. Het bendeleven is een leven dat zowel bestaat uit jeugdige als uit volwassen delinquenten. (Moloney, Hunt, Joe-Laidler, & MacKenzie, 2009)

Zoals reeds eerder vermeld, veronderstelt Amerikaans onderzoek van Maureen A. Pirog-good dat vroeg ouderschap kan gepaard gaan met het plegen van criminaliteit. In dat geval gaat het om individuen die zich nog niet in dat criminele milieu bevinden. Bendeleden daarentegen verkeren reeds in criminele oorden. Net om die reden is het interessant te ontdekken of vroeg ouderschap ook in dat geval een bepaalde invloed kan hebben op de mate waarin iemand vertoeft in het bendeleven. (Moloney, Hunt, Joe-Laidler, & MacKenzie, 2009)

Uit een studie, waarbij voormalige bendeleden in Californië zijn geïnterviewd, blijkt dat het vader worden in de meeste gevallen een grote impact heeft op het leven van deze leden. Een voormalig bendelid verklaart zelfs dat het feit dat hij nog steeds leeft, te danken is aan de geboorte van zijn kind. Een andere man deelt mee dat de zwangerschap van zijn vrouw hem heeft doen beseffen dat hij niet langer een deel wou uitmaken van dat criminele milieu. Hij smachte naar een job en een toenemend verantwoordelijkheidsgevoel. Het vaderschap zorgt ervoor dat ze de interesse in het bendeleven verliezen, omdat ze een rolmodel willen zijn voor hun kind. Een gebeurtenis die vaak gepaard gaat met het vader worden, is het gegeven waarbij bendeleden zich gaan heroriënteren. Ze hebben niet langer meer de tijd om in het bendeleven te vertoeven, aangezien het zorgen voor hun kind een fulltime job wordt. (Moloney, Hunt, Joe-Laidler, & MacKenzie, 2009)

Er zijn uiteraard ook vaders die niet kunnen samenwonen met hun kinderen, omdat ze in de gevangenis zitten. Studies naar het desistanceproces van delinquenten die in deze situatie verkeren, monden uit in tegenstrijdige resultaten. Daar waar de ene studie verklaart dat vaders in de gevangenis dat verantwoordelijkheidsgevoel niet ontwikkelen, veronderstelt de andere studie aan dat het vaderschap gepaard gaat met het verlangen om te veranderen. De realiteit toont aan dat die verandering zich geleidelijk aan bewerkstelligt. Net om die reden moet desistance steeds als een proces beschouwd worden, waarin veranderingen over de tijd heen plaatsvinden. (Moloney, Hunt, Joe-Laidler, & MacKenzie, 2009)

Succesverhalen lopen hand in hand met verhalen waarin er gefaald wordt. Hoewel de meerderheid van de bendeleden zichzelf distantieert van het criminele milieu door het vaderschap, zijn er ook leden die daar niet in slagen. De financiële kost die gepaard gaat met het krijgen van een kind, vormt de voornaamste oorzaak van het niet-slagen. Indien het voormalig bendelid zijn kind op een legale manier niet kan voorzien, wordt de stap naar het criminele milieu uitermate verleidelijk. (Moloney, Hunt, Joe-Laidler, & MacKenzie, 2009)

8.5 Moederschap en desistance

Edin en Kefalas hebben onderzoek gevoerd naar de invloed die moederschap heeft op desistanceproces in kansarme buurten. Deze studie resulteert in een belangrijke bevinding, namelijk dat ouderschap een dynamischer keerpunt is voor kansarme moeders dan het huwelijk. De moeders in deze buurten worden door het krijgen van een kind gestimuleerd alles uit de kast te halen om een degelijke job te vinden. De meerderheid verklaart dat het krijgen van een kind ervoor zorgt dat ze afstand nemen van criminele feiten en dat ze hun intrede vinden in de legale wereld. (Kreager, Matsueda, & Erosheva, 2010)

Er is een groot verschil tussen de handelingen van jonge mannen en vrouwen die een kind krijgen in kansarme buurten. In het merendeel van de gevallen blijken de jonge mannen tijdens deze gebeurtenis het gezelschap van hun delinquente vrienden te verkiezen boven het gezelschap van de moeder en hun toekomstig kind. Dit heeft tot gevolg dat moeders in deze buurten er vaak alleen voor staan. Deze zelfstandigheid leidt tot een versnelde, gedwongen volwassenheid van de vrouwen. De volwassen status die de moeders verkrijgen, past niet langer in het criminele milieu waarin ze oorspronkelijk aanwezig waren. Het krijgen van een kind zorgt dus voor een identiteitsverandering bij de jonge moeders. (Kreager, Matsueda, & Erosheva, 2010)

Een vaak voorkomend effect dat het krijgen van een kind op kansarme moeders heeft, is dat die jonge vrouwen er bewust voor kiezen om voorrang te geven aan hun schoolleven. Voorheen beseften de meesten niet hoe belangrijk het is om een diploma te hebben. Ze dachten enkel na over het hier en nu, waardoor ze niet stilstonden bij de negatieve gevolgen van onder andere hun criminele handelingen en druggebruik. Het krijgen van een kind laat hen nadenken over hun toekomst. Ze voelen aan dat het uitbouwen van een carrière kan leiden tot het vinden van een goede man, die op zijn beurt een gewenste vaderrol kan aannemen. (Kreager, Matsueda, & Erosheva, 2010)

Tot slot blijkt ook dat het krijgen van een kind een grote invloed heeft op de alcoholconsumptie van moeders in arme buurten. Het leven dat zich voor het moeder-worden afspeelt bij vrouwelijke bendeleden, kenmerkt zich vaak door een overmatig en regelmatig alcoholgebruik. Het leven tijdens het moeder-zijn daarentegen, kent in de meeste gevallen een totale ommekeer. De grote meerderheid van deze vrouwen geeft aan dat zij geen alcohol consumeerden tijdens de zwangerschap. Ook na de bevalling is er een significante daling van het alcoholgebruik op te merken. (Kreager, Matsueda, & Erosheva, 2010)

8.6 Conclusie

Er heerst twijfel over het al dan niet zelfstandig effect dat ouderschap heeft op criminaliteit, aangezien onderzoeken uitmonden in tegenstrijdige resultaten. Ouderschap en trouwen zijn twee gebeurtenissen die elkaar vaak snel opvolgen, waardoor het moeilijk is om het effect van de twee gebeurtenissen afzonderlijk te bestuderen. Daarnaast maken onderzoeken verschillende conclusies over het effect van ouderschap op het desistanceproces. Sommige onderzoeken geven aan dat ouderschap dat proces gunstig beïnvloedt, daar waar andere onderzoeken het tegendeel bewijzen. De structurele maatregelen die een land neemt kunnen invloed hebben op het effect dat ouderschap heeft, aangezien Finland bijvoorbeeld uitkeringen voorziet voor ouders. Vervolgens is het van belang dat ouderschap andere gevolgen heeft voor vaders dan voor moeders.

Het krijgen van een kind zorgt ervoor dat de ouder in kwestie een nieuw zelfbeeld ontwikkelt. De ouder komt namelijk in contact met conventionele instituten zoals de school, die dat zelfbeeld op een gunstige manier vormt. Het tijdstip waarop iemand een ouder wordt, kan een grote rol spelen. Indien iemand bijvoorbeeld een kind krijgt alvorens te zijn afgestudeerd, kan dit leiden tot ernstige problemen. Die problemen kunnen op hun beurt het desistanceproces belemmeren.

Onderzoek naar bendeleden wijst erop dat ouderschap een totale ommekeer van de levensstijl, die bendeleden erop nahouden, kan betekenen. In het merendeel van de gevallen blijkt ouderschap een katalysator te zijn voor een succesvol desistanceproces. De interesse in het criminele milieu gaat verloren en ruimt plaats voor het verlangen om een voorbeeld te zijn voor hun kinderen. Daarnaast is het krijgen van een kind een tijdsroevende gebeurtenis, die zich voornamelijk in de huiselijke sfeer afspeelt, waardoor het bendeleven al snel wordt verlaten. Onderzoek naar de impact van ouderschap op bendeleden die in de gevangenis vertoeven, vertonen tegenstrijdige resultaten. De realiteit toont ook aan dat ouderschap niet steeds een positieve gebeurtenis is, maar in sommige gevallen kan leiden tot een gefaald desistanceproces.

9. Besluit

Doorheen deze bachelorproef is er getracht te onderzoeken of het verband tussen ouderschap en het desistanceproces van ex-delinquenten eerder positief of negatief van aard is. Dit onderzoek is gevoerd aan de hand van een meta-analyse op basis van systematische reviews. Er is beoogd tot een duidelijke conclusie te komen, gezien de tegenstrijdige resultaten die reeds eerder gevoerde onderzoeken vertonen.

Het onderzoek dat deze bachelorproef heeft gevoerd, resulteert in een aantal conclusies. Er kan geconstateerd worden dat kinderen leiden tot een belangrijke wending in het leven van een delinquent en daarnaast de ontwikkeling van een nieuwe identiteit tot gevolg hebben. De inhoud van deze wending verschilt ten eerste tussen vaders en moeders. Het desistanceproces van delinquente moeders die in kansarme buurten vertoeven, kent voornamelijk een gunstige ommekeer door het krijgen van een kind. Ze stappen uit hun criminele leven en leggen zich volledig toe op de opvoeding van hun kind. Daarnaast verleggen ze hun aandacht naar een diploma dat hun kansen op een goed leven op een positieve wijze beïnvloedt.

Vaders daarentegen zien de stress en drang om de relatie met hun partner te beëindigen, geleidelijk aan toenemen. Deze twee gebeurtenissen kunnen leiden tot een vlucht naar het criminele milieu. Deze vlucht zorgt voor een drempel op de weg naar een geslaagd desistanceproces. Daarnaast kan er aan de hand van de analyse geconcludeerd worden dat de grote meerderheid van de bendeleden het criminele milieu verlaat door het ouderschap. Ouderschap zorgt bij bendeleden namelijk vaak voor een verlangen om een rolmodel te zijn voor het kind.

Deze bevindingen tonen aan dat er geen eenduidige conclusie is die in alle gevallen opgaat. In de ene situatie beïnvloedt het ouderschap het desistanceproces op een gunstige manier, daar waar in de andere situatie het ouderschap zorgt voor een stroef verloop van het desistanceproces. Verschillende parameters zoals het land waarin de delinquent woont, het soort delicten dat de delinquent pleegt en zijn/haar gezinssituatie bepalen in belangrijke mate of het krijgen van kinderen het desistanceproces op al dan niet gunstige wijze beïnvloedt.

De gevoerde literatuurstudie toont aan dat er nood is aan verder onderzoek rond het verband tussen ouderschap en desistance. Er heerst nog veel onduidelijkheid met betrekking tot het effect dat het krijgen van kinderen heeft op het desistanceproces van delinquenten. Tot op heden is er voornamelijk in België een enorm gebrek aan datamateriaal rond dit onderzoek. De onderzoeksdoelstelling die voorop wordt gesteld in de masterproef is, om aan de hand van interviews met ex-criminele vaders en moeders die woonachtig zijn in België, na te gaan in welke mate ouderschap hun desistanceproces heeft beïnvloed.

10. Bibliografie

- Calverley, A., & Farrall, S. (2006). What are the current theories used to explain desistance? In A. Calverley, & S. Farrall, *Understanding desistance from crime* (pp. 9-13). Maidenhead: Open University Press.
- Farral, S., & Calverley, A. (2006). Getting to grips with desistance. In S. Farram, & A. Calverley, *Understanding desistance from crime* (pp. 1-2). Maidenhead: Open University Press.
- Farrall, S., & Calverley, A. (2006). Desistance from crime: what is it and what do we know about it? In A. Calverley, & S. Farrall, *Understanding desistance from crime* (pp. 2-9). Maidenhead: Open University Press.
- Ganem, M. N., & Agnew, R. (2007). Parenthood and adult criminal offending: The importance of relationship quality. *Journal of Criminal Justice*, 630-643.
- Hart, E., & van Ginneken, E. (2017). Introduction. In E. L. Hart, & E. F. van Ginneken, *New Perspectives on Desistance* (pp. 1-3). United Kingdom: Palgrave Macmillan.
- Knoester, C., Petts, J. R., & Eggebeen, D. J. (2007). Commitments to Fathering and the Well-Being and Social Participation of New, Disadvantaged Fathers. *Journal of Marriage and Family*, 991-1004.
- Kreager, D. A., Matsueda, R. L., & Erosheva, E. A. (2010). Motherhood and criminal desistance in disadvantaged neighborhoods*. *Criminology*, 221-258.
- Laub, J. H., & Sampson, R. J. (2003). Diverging Pathways of Troubles Boys. In J. H. Laub, & R. J. Sampson, *Shared Beginnings, Divergent Lives* (pp. 1-12). Cambridge: Harvard University Press.
- Laub, J. H., & Sampson, R. J. (2003). Persistence or Desistance? In J. H. Laub, & R. J. Sampson, *Shared Beginnings, Divergent Lives* (pp. 13-35). Cambridge: Harvard University Press.
- Laub, J. H., Rowan, Z. R., & Sampson, R. J. (2018). The Age-Graded Theory of Informal Social Control. In D. P. Farrington, L. Kazemian, & A. R. Piquero, *The Oxford Handbook of Developmental and Life-Course Criminology* (pp. 1-30). New York: Oxford University Press.
- Little, M., Handley, E., Leuthe, E., & Chassin, L. (2009). The impact of parenthood on alcohol consumption trajectories: Variations as a function of timing of parenthood, familial alcoholism, and gender. *Development and Psychopathology*, 661-682.
- Marsh, B. (2011, Oktober). Narrating Desistance: Identity Change and the 12-Step Script. *Irish Probation Journal*, pp. 49-68.

- McGuinn, & S. C. (2018). Inclusion. In McGuinn, & S. C., *Reentry, Desistance, and the Responsibility of the State: Let Them Back In* (pp. 13-21). UK: Emerald Publishing Limited.
- Minnen, J., & Glorieux, I. (2004). Kinderen maken het verschil. Over de invloed van kinderen op het tijdbestedingspatroon van ouders. Brussel, België.
- Moloney, M., Hunt, G., Joe-Laidler, K., & MacKenzie, K. (2009). The path and promise of fatherhood for gang members. *British Journal of Criminology*, 1-18.
- Nomaguchi, M. K., & Milkie, A. M. (2003). Costs and Rewards of Children: The Effects of Becoming a Parent on Adult's Lives. *Journal of Marriage and Family*, 356-374.
- Pauwels, L. (2015). De meta-analyse op basis van systematische reviews. In L. Pauwels, *Kwantitatieve criminologie: basishandboek kwantitatieve methoden van criminologisch onderzoek* (pp. 290-291). Gent: Academia Press.
- Pauwels, L. (2017). Levenslooptheorieën. In L. Pauwels, *Oorzakelijke mechanismen en verklaringmodellen voor regelovertredend gedrag* (pp. 413-438). Gent: Academia Press.
- Rocque, M. (2014). The lost concept: The (re)emerging link between maturation and desistance from crime. *Criminology & Criminal Justice*, pp. 340-360.
- Roy, R. N. (2014). Diversity. In R. N. Roy, W. R. Schumm, & S. L. Britt, *Transition to Parenthood* (pp. 69-83). New York: Springer Science+Business Media.
- Sampson, R. J., & Laub, J. H. (2005). A Life-Course View of the Development of Crime. In R. J. Sampson, & J. H. Laub, *Developmental Criminology and Its Discontents: Trajectories of Crime from Childhood to Old Age* (pp. 12-43). London: SAGE Publications.
- Savolainen, J. (2009). Work, family and criminal desistance. *British journal of Criminology*, 285-304.
- Thornberry, T. P. (1987). Toward an interactional theory of delinquency. *Criminology*, 863-887.
- Thornberry, T. P., & Krohn, M. D. (2018). Interactional Theory. In D. P. Farrington, L. Kazemian, & A. R. Piquero, *The Oxford Handbook of Developmental and Life-Course Criminology* (pp. 1-27). New York: Oxford University Press.
- van de Rakt, M., Ruiter, S., Nieuwbeerta, P., & de Graaf, N. D. (2009). Verklaringen voor intergenerationele criminaliteit: Statische versus dynamische theorieën. *Mens en maatschappij*, pp. 126-149.

- van Erp, J., van der Geest, V., Huisman, W., & Verbruggen, J. (2011). Criminaliteit en werk. *Tijdschrift voor Criminologie*, 71-85.
- van t'Hoff-de Goede, S., Blokland, A., & Nieuwbeerta, P. (2011, Maart 13). Ouderschap en crimineel gedrag. Het effect van het krijgen van een kind op de ontwikkeling van crimineel gedrag. Leiden, Nederland.
- Ward, T., & Maruna, S. (2007). What is a rehabilitation theory? In T. Ward, & S. Maruna, *Rehabilitation* (pp. 27-43). Abingdon: Routledge.
- Ziegler, J. A., Kuhl, D. C., Swisher, R. R., & Chavez, J. M. (2016). Parenthood Residency Status and Criminal Desistance across Neighborhood Contexts. USA.